

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Zamówienia in
- house w praktyce oraz
regulacjach prawnych
obowiązujących w
dziedzinie zamówień
publicznych w Rumuni*

**Pan Bogdan Pușcaș –
Prezes, Krajowa
Agencja Zamówień
Publicznych,
Rumunia**

**Międzynarodowa konferencja
„Zamówienia publiczne w państwach UE po
reformie – implementacja dyrektyw 2014/24/UE i
2014/25/UE, praktyka stosowania, wyzwania na
przyszłość”**

organizowana przez Urząd Zamówień Publicznych

**28 Listopada 2017
Marriott Hotel, Warszawa, Polska**

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

www.anap.gov.ro

➤ Po podpisaniu umowy z Komisją Europejską, Krajowa Agencja Zamówień Publicznych (N.A.P.P.) została utworzona przez Rząd Rumunii w maju 2015 roku poprzez połączenie:

- byłych U.C.V.A.P./C.V.A.P. – struktury uprawnione do weryfikacji aspektów proceduralnych związanych z procesem udzielania zamówień publicznych oraz
- A.N.R.M.A.P. (obecnie N.A.P.P.) – instytucji, której podstawową rolą jest przygotowanie, promocja i implementacja polityki w zakresie zamówień publicznych

pod nadzorem Ministerstwa Finansów Publicznych jako głównej instytucji nadzorującej zarządzanie inwestycjami publicznymi oraz zapewniającej jakość w wydatkowaniu środków publicznych.

➤ Zakres zadań nowo utworzonej instytucji obejmuje: tworzenie prawa i kreowanie polityki, doradztwo, wsparcie operacyjne, kontrole ex-ante, monitorowanie i nadzór na systemem zamówień publicznych.

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

Główne zadania

- **Zapewnienie spójnych i zharmonizowanych ram prawnych w zakresie zamówień publicznych zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi ze stosowania dyrektyw UE**
- **Wdrożenie właściwego systemu weryfikacji/kontroli w celu zapewnienia jednolitego stosowania przepisów prawnych oraz procedur przez instytucje zamawiające**
- **Zapewnienie efektywnego systemu zamówień publicznych oraz nadzorowanie jego funkcjonalności**
- **Zapewnienie stałego kanału komunikacji ze strukturami Komisji Europejskiej, odpowiadającymi instytucjami publicznymi z państw członkowskich UE oraz z krajowymi organami publicznymi.**

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

Transpozycja nowych dyrektyw unijnych

Ramy prawne, obowiązujące od 26 maja 2016 roku:

➤ **Prawo pierwotne**

- ❖ **Ustawa nr 98** dla klasycznych zamówień publicznych (transponująca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE)
- ❖ **Ustawa nr 99 Law no. 99** dla zamówień sektorowych for utility contracts (transponująca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającą dyrektywę 2004/17/WE)
- ❖ **Ustawa nr 100** w zakresie koncesji (transponująca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji s)
- ❖ **Ustawa nr 101** w sprawie środków ochrony prawnej

! W przeciwieństwie do poprzednich dyrektyw unijnych w zakresie zamówień publicznych, które zostały implementowane do prawa krajowego w formie jednej ustawy, obecne nowe dyrektywy są implementowane w odmienny sposób, każda dyrektywa posiada odpowiadającą jej ustawę.

uszczegółowione przez:

- **Prawo wtórne/wykonawcze (normy metodologiczne),**
- **Prawo uzupełniające (zalecenia/instrukcje wydane w celu stosowania prawa wtórnego) oraz**
- **Instrumenty operacyjne/wytyczne**

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

W ramach transpozycji unijnych dyrektyw do prawa krajowego, zostały wdrożone również przepisy dotyczące zamówień in-house

**Artykuł 12 dyrektywy 2014/24/UE – Artykuł 31
Ustawy nr 98/2016**

**Artykuł 28 dyrektywy 2014/25/UE – Artykuł 47-50
Ustawy nr 99/2016**

**Artykuł 17 dyrektywy 2014/23/UE – Artykuł 36
Ustawy nr 100/2016**

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Zamówienia in-house mogą być udzielane podmiotom prawa prywatnego lub publicznego, które spełniają warunki określone w prawie krajowym.

N.A.P.P., w ramach swoich uprawnień, może sprawdzić czy warunki konieczne dla udzielenia zamówienia w trybie in-house są spełnione jako wyjątek od zastosowania właściwych przepisów prawa, zarówno poprzez doradztwo jak i w ramach kontroli ex-post.

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Uwaga!

Nawet jeżeli warunki dla udzielenia zamówienia w trybie in-house mogą zostać spełnione jako wyjątek w zakresie zastosowania odpowiednich regulacji, zamawiający nie są / nie mogą być zobowiązani do ścisłego polegania na tym wyjątku, będącym jedynie ułatwieniem im dedykowanym.

Motyw 31, ustęp 2, dyrektywa 2014/24/UE

Wyjaśnienie takie powinno być zgodne z zasadami określonymi w stosownym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. **Sam fakt, że obie strony umowy są organami publicznymi, nie wyklucza jako taki zastosowania przepisów dotyczących zamówień.** Zastosowanie przepisów dotyczących zamówień publicznych nie powinno jednak zakłócać swobody organów publicznych w zakresie wykonywania powierzonych im zadań dotyczących usług publicznych poprzez wykorzystanie ich własnych zasobów, co obejmuje możliwość współpracy z innymi organami publicznymi.

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

W ramach swoich obecnych działań, N.A.P.P. w ciągu ostatnich miesięcy tego roku zaobserwowała – w ramach prowadzenia doradztwa dla zamawiających – wzrost ilości tego typu zamówień, głównie zgłaszanych w dwóch przypadkach jak te objęte przepisami krajowymi, a mianowicie:

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Sytuacja nr 1

W przypadku gdy - właściwe przepisy prawa nie mają zastosowania do zamówień publicznych/umów ramowych udzielanych przez instytucje zamawiające podmiotom prawa prywatnego lub publicznego gdy następujące warunki są spełnione łącznie:

(a) instytucja zamawiająca sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę podobną do kontroli jaka jest sprawowana nad jej własnymi jednostkami;

(b) więcej niż 80% działalności kontrolowanej osoby prawnej jest prowadzonej w ramach wykonywania zadań powierzonych tej osobie przez kontrolującą instytucję zamawiającą lub inne osoby prawne kontrolowane przez tę instytucję zamawiającą; oraz

(c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym, wymaganych na mocy krajowych przepisów ustawowych, zgodnie z Traktatami, oraz nie wywierających decydującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną.

Potwierdzenie spełnienia warunków określonych w pkt. a) oraz c) wynika głównie z Aktu Utworzenia/Statutu osoby prawa prywatnego lub publicznego.

Wartość procentowa z pkt b) odnosi się do całości prowadzonej działalności jak wskazano w tym punkcie, nie odnosi się do przedmiotu każdego zamówienia in-house.

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Sytuacja nr 1

Przykłady

Urzędy Miast lub Rady Hrabstw tworzą jednostki posiadające osobowość prawną, prawa prywatnego lub publicznego, w celu prowadzenia działalności obejmującej:

Prowadzenie usług publicznych w zakresie zarządzania mieniem prywatnym i publicznym;

Prowadzenie usług zagospodarowania krajobrazu;

Wykonywania robót/ usługi zapewnienia napraw oraz utrzymania dróg, alejek, chodników, kanałów i mostów;

Roboty budowlane;

Wykonywanie robót związanych z kanałami wodnymi;

Budowa, modernizacja, utrzymanie, administrowanie oraz eksploatacja rynków rolno-spożywczych, bazarów, oraz targów i wystaw;

Zapewnienie usług ochrony.

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Sytuacja nr 2

W przypadku gdy, właściwe przepisy prawa nie mają zastosowania do zamówień publicznych/umów ramowych udzielanych przez kontrolowane osoby prawne, które posiadają status instytucji zamawiającej po spełnieniu następujących warunków:

- a) Zamówienia są udzielane instytucji zamawiającej, która kontroluje taką osobę prawną lub innej osobie prawnej kontrolowanej przez tą samą instytucję zamawiającą;
- b) W przypadku drugiej sytuacji z pkt a) nie może być bezpośredniego udziału w kapitale osoby prawnej, której udziela się zamówienia publicznego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym, wymaganych na mocy krajowych przepisów ustawowych, zgodnie z Traktatami, oraz niewywierających decydującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną.

Dowody na spełnienie warunków z pkt. a) oraz b) wynikają głównie z Aktu Utworzenia/Statutu osoby prawa prywatnego lub publicznego.

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Sytuacja nr 2

Przykłady

Udzielenie zamówienia na zapewnienie ochrony i porządku publicznego przez Administrację Miasta na rzecz Lokalnej Dyrekcji Generalnej Policji, obydwie instytucje posiadające osobowość prawną, kontrolowane przez Urząd Miasta tego miasta.

Podpisanie umowy na usługi ochrony przez Generalną Dyrekcję Pomocy Społecznej i Ochrony Dzieci na rzecz Dyrekcji Ochrony i Porządku, obydwie jednostki posiadające osobowość prawną, kontrolowane przez Radę Hrabstwa.

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

„Szare strefy” dyrektywy w zakresie zasad udzielania zamówień in-house, które powodują pytania:

Jakiemu reżimowi podlegają umowy zawierane przez podmiot wewnętrzny w celu realizacji zadania zleconego w trybie in-house?

Czy osoba prawna prawa prywatnego, która nie jest zamawiającym, oraz na rzecz której zamówienia in-house zostało udzielone, staje się zamawiającym?

Czy podmiot prawa prywatnego lub publicznego kontrolowany przez zamawiającego jest zobowiązany do podpisania umowy w ramach in-house gdy odpowiednie warunki do udzielenia tego zamówienia są spełnione?

Jak takie osoby prawa prywatnego lub publicznego mogą być monitorowane w sposób optymalny, transparentny oraz scentralizowany, jak również jak weryfikować zgodność z przepisami dotyczącymi zamówień in-house w odniesieniu do nich, bez powodowania biurokratycznych obciążeń dla instytucji kontrolujące takie podmioty?

Lista pozostaje otwarta...

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

W obliczu wspomnianych wcześniej kwestii, N.A.P.P. jest zainteresowany wyjaśnieniem oraz uregulowaniem tych „szarych stref”.

Dlatego, obecnie N.A.P.P. przygotowuje uzupełniający dokument regulacyjny skupiający się na szczegółowym wyjaśnieniu jak stosować przepisy dotyczące zamówień in-house, który będzie zawierał również wyrok w sprawie **C-567/15 – LitSpecMet**.

Wyrok Sądu (Czwarta Izba) z dnia 5 października 2017

UAB „LitSpecMet“ vs. UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne na roboty budowlane, dostawy i usługi – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 1 ust. 9 – Pojęcie „instytucji zamawiającej” – Spółka, której kapitał należy w całości do instytucji zamawiającej – Transakcje wewnętrzne w ramach grupy

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Opinia Rzecznika Generalnego Manuela Campos Sanchez-Bordona w sprawie C-567/15 – LitSpecMet.

79. Innymi słowy instytucja zamawiająca może postugiwać się podmiotami instrumentalnymi wewnątrz przedstawionych już granic w celu zlecenia im pewnych zadań, które zasadniczo powinny być przedmiotem zamówienia publicznego, lecz są z niego zwolnione. Wyjątek ten nie jest sam w sobie kontrowersyjny z prawnego punktu widzenia, w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości (i obecnie art. 12 ust. 1 dyrektywy 2014/24). Jednakże w wypadku gdy samym podmiotom instrumentalnym brakuje wystarczających środków aby samodzielnie sprostać zleceniom instytucji zamawiającej i są zobowiązane korzystać z podmiotów trzecich aby je zrealizować, znikają względy uzasadniające wyjątek in house i wychodzi na jaw w rzeczywistości ukryte (pod)zamówienie publiczne, w którego ramach instytucja zamawiająca nabywa poprzez pośrednika (podmiot instrumentalny towary i usługi od podmiotów trzecich, bez stosowania dyrektyw, które powinny regulować jego udzielenie”

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Opinia Rzecznika Generalnego Manuela Campos Sanchez-Bordona w sprawie C-567/15 – LitSpecMet.

„81. Moim zdaniem o ile powiązania pomiędzy LG i VLRD mają charakter taki, że wyjątek in house jest uzasadniony dla zawieranych pomiędzy nimi dwiema transakcji, o tyle zewnętrzne transakcje konieczne w celu realizacji zadań, które LG powierzyła VLRD nie mogą obchodzić dyrektyw o udzielaniu zamówień publicznych (jeśli przekraczają odpowiedni próg ilościowy). W innym wypadku, zwyczajna reorganizacja działalności LG polegająca na utworzeniu VLRD wystarczyłaby do uniknięcia przez LG konsekwencji posiadania przez nią statusu instytucji zamawiającej”

THE NATIONAL
AGENCY FOR
PUBLIC
PROCUREMENT

*Ramy prawne oraz
praktyka w
udzielaniu zamówień
in-house w Rumunii*

Wyrok Sądu (Czwarta Izba) z dnia 5 października 2017

„ Artykuł 1 ust. 9 akapit drugi dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, zmienionej rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1251/2011 z dnia 30 listopada 2011 r., należy interpretować w ten sposób, że spółkę, która, po pierwsze, w całości należy do instytucji zamawiającej prowadzącej działalność zaspokajającą potrzeby w interesie ogólnym, i która, po drugie, realizuje zarówno transakcje dla tej instytucji zamawiającej, jak i transakcje na rynku konkurencyjnym, należy uznać za „podmiot prawa publicznego” w rozumieniu tego przepisu, pod warunkiem że działalność tej spółki jest niezbędna do tego, aby rzeczona instytucja zamawiająca mogła prowadzić swoją działalność, oraz że wskazana spółka w celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym kieruje się względami innymi niż gospodarcze, czego zbadanie należy do sądu odsyłającego.

Nie ma przy tym znaczenia fakt, że wartość transakcji wewnętrznych może w przyszłości stanowić mniej niż 90% lub nieistotną część całkowitego obrotu spółki.”

Dziękuję!

Bogdan PUȘCAȘ-PRESIDENT

bogdan.puscas@anap.gov.ro

**THE NATIONAL AGENCY FOR PUBLIC
PROCUREMENT**

Romania

www.anap.gov.ro

